

Маєстро гумору звітує...

Того гарного весняного дня в районному Будинку культури було справжнє свято – зустріч з людиною, закоханою в слово рідне, рідний край, а понад усе – у людей. І мені приємно було вести це торжество. А розпочали його народний аматорським вокальний ансамбль “Намисто” РБК і лауреат першого Всеукраїнського фестивалю-конкурсу гумору та сатири Михайло Кика. У виконанні останнього хвилююче прозвучав “Кричильський вальс”, автором якого є Леонід Зіновійович Куліш. Появу його на сцені присутні в залі зустріли щирими дружніми оплесками.

...Серед мальовничих лугов, поміж лісами та полями несе свої води річка Горинь, на берегах якої розкинулося старовинне поліське село Кричильськ, багате своїми древніми легендами, переказами, де живуть веселі, і роботящі люди. От у сім'ї простого сільського гумориста - пастуха Зіновія та простої селянської жінки Ганни Кулішів народилося гарне, крикливе І хлоп'я. Сталася ця радісна подія в родині 2 травня 1942-го.

Кажуть, народжується людина - засвічується зірочка на небі. Зірочка ж Леоніда Куліша яскрава та світла, адже Бог наділив його неабияким розумом і талантом. Нині він на порозі ювілею - 60-річчя від дня народження. У силі та доброму гуморі наш земляк, поет-гуморист, член Національної спілки письменників України, лауреат республіканської премії імені Володимира Кобилянського долає життєві перевали. Бо життя складалося, як і у всіх сільських дітей того часу: босоноге дитинство, школа, щоденна допомога (батькам по господарству, і перші юнацькі захоплення, мрії, а згодом - і закоханість І у рідне слово, що привела до І перших поетичних спроб.

Мене цікавило, що він І відчуває в таку урочисту хвилину, чи пам'ятає свій ! перший гумористичний куплет, від кого успадкував потяг до гумору...

Зізнався, що талант успадкував від батька: Зіновій Іванович, неграмотний сільський чоловік, римував, коли син у дитинстві не дуже прихильно ставився до математики:

А мій хлопець учиться.

Що з нього получится,

Чи піп, чи монах,

А чи шофер на волах?

Батькові пощастило почути й побачите, що вийшло з його сина. Відомо, що діти йдуть далі батьків. І Леонід Зіновійович також пішов значно далі свого батька. Зіновія Івановича з його гумором знало все село, а сина - район, область, Україна...

Сталася так, що доля закинула хлопця в далекі казахські степи, але ностальгія за рідним к-заєм, любов до села перемогли. Він повертається додому! Три роки працював піонервожатим у Кричильську. Щосуботи за будь-якої погоди велосипедом добирався в Степань, де на той час виходила районна газета “Ленінська зоря”, на засідання літературної студії.

У 1964-му Леонід стає студентом ІСТОРИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ Луцького педінституту. Ця подія відіграла неабияку роль у його літературному й особистому житті. Адже в студентські роки з'явилася його перша публікація в республіканській пресі. У Луцьку він познайомився з письменниками та поетами Волині, й відомий поет Володимир Лучук запропонував вірші Леоніда до колективного збірника “Пісня і праця”, що вийшов у 1968-му році у видавництві “Каменярь”, у Луцьку, у студентські роки він зустрів і свою долю, свою вірну і дотепер дружину, подругу життя, теж студентку, але філологічного факультету Галину Мельник з Житомирщини.

Дружба переросла в кохання, і в 1968 році вони поєднали свої долі. Народилося в подружжя троє синів: Анатолій, Віталій і Микола. Є вже, до речі, і онук Максимко.

А далі... Далі звучали на зустрічі творчі доробки Леоніда Зіновійовича. Найпершим його виконавцем і популяризатором став земляк, друг, ЛАУРЕАТ ПЕРШОГО Всеукраїнського конкурсу гумору й сатири Михайло Кика. Саме з його ініціативи, наполегливості, рішучих

дій і почалися ці творчі зустрічі в селах і трудових колективах району. Михайло Михайлович піднесено прочитав кілька поезій.

Зі слів дружини знаю, що найбільше натхнення в Леоніда Зіновійовича досвітком, коли палає вогонь у печі, потріскують дрова...

У житті кожної людини є пам'ятні, знаменні події, дати, що залишаються на все життя. Одна з них закарбувалася і для Л. Куліша: у 1990-му його прийняли до Національної спілки письменників України. А передував цій події вихід у світ дитячої збірки "Горобці про літо мріють" у видавництві "Веселка". Відразу у Львівському видавництві "Каменярь" виходить збірка "Як горобчик рахував". Далі - "Дівонька, кругля голівонька", "Чого мовчала мишка", "Тридцять три сороки"... Пише чудо-легенди, перекази. Публікується щедро. Тільки назв газет і журналів, на сторінках яких з'явилися його твори, 150! І знову збірки - "Ті самі гості у ту саму хату", "Гумористичне намисто", "Цирк на дроті на веселій ноті" - десять усіх.

Але це ще не все. Його твори перекладали, публікували в Росії, Беларусі, Молдові, Словаки, Канаді (на десяти мовах). Усього ж Куліш написав понад 18 тисяч творів. Вони вміщені в трьох "Букварях", двох "Читанках", у підручниках української мови для 8-9 сібників з навчальних предметів, надруковані скоромовки, лічилки, загадки вірші. Творчість кричильського вчителя вивчають діти всієї України. Хіба це не гордість за нашого земляка?!

А ще Леонід Зіновійович - суворий рецензент початківців-літераторів. Першу рецензію написав на збірку образків члена Спілки журналістів України Раїси Бричкової "Розпалю вогнище із слів палких", згодом - на збірку Тетяни Корнійчук "Передзвін Полісся".

Леонід Куліш як автор багатьох пісенних творів плідно співпрацює з композиторами Миколою Ведмедерею, Віктором Торчийом, Петром Банацьким. Користуються популярністю в земляків, зокрема, "Я і ти", "Як були козаками", "Не ховай слези, кохана", "Подорожник", "Кричильський вальс". А пісня "їхав березень на возі", виконана харківською школяркою на Всесвітньому фестивалі дитячої пісні у 2000-му році, що проходив у Токію, здобула приз. Скажімо, вірш "Подорожник" Леонід Зіновійович присвятив батьку дружини Олексію Федоровичу (передувала йому гумористична історія).

Зять пишається тим, що Олексій Федорович був завжди взірцем для дітей, онуків і для нього самого. Тож оплесками присутні в залі нагородили автора за виконаний твір. Ансамбль "Намисто" під керівництвом Миколи Угриня привітав ювіляра піснею «Козак від'їжджає». Прозвучали також «Вулиця», «Ой летять лелеки» (посвята дружині), «А я старий холостяк»...

Кожен з нас має друзів по духу. У Леоніда Зіновійовича це – Михайло Кика, Петро Банацький. Хоча за віком вони різні, але любов до слова, пісні, рідного краю дає єднає душі і серця. І «Сучасні співомовки» у виконанні цього дуєту часто звучать на концертах району, чули їх в обласному районі, чули їх в обласному драмтеатрі на звітному концерті району.

Летять роки.

І де беруть той біг?

Не зупинить їх на крутім припоні.

Здається, й оглянутися не встиг,

А снігом припорошені вже скроні.

Давно вже ваші вирости сини,

У них свої дороги і стежини.

А юність хай приходиться вам у сні

Всміхнеться гроном стиглої калини.

Так, біжать роки, немов річка, швидко і безповоротно. Як і в кожній людині, різне буває і в житті Леоніда Зіновійовича, але він завжди залишається людиною. Любить

людей, спілкується з ними, нікому не відмовляє в допомозі. Хороший батько, люблячий дідусь, добрий, чуйний чоловік, приклад для сельчан. У вільні хвилини, влітку та в осені, він заядлий грибник...

У народі кажуть : «Те життя праведно прожите, хто збудував дім, посадив дерево, виростив дітей». Це за плечима і в Леоніда Куліша. Роки летять... І накувала зозуля їх йому ось-ось 60. Та крапка у творчості ще не поставлена. «Вимушеної зупинки» (так називається одна зі збірок) у творчості ще не буде, бо 60 – це ще не зима. Тож творчих сил і натхнення Вам, Леоніде Зіновійовичу, до ста літ, хай щастя, радість, світлі надії та звершення ясняться на життєвому шляху, мережать слова на папері, серце кохає в красі і добрі. Щоб усі ми, сини й дочки землі поліської, пишалися Вами та Вашим талантом. Хай Ваше ім'я звучить на всю Україну! І як слушно «Намисто» подарувало ювілярові пісню «Моя Україно», а вечір завершило «Прощальним танго»!

Марія Біжнюк